

Toimikunta täyttää

Saapunut [pvm]	
Lähetetty asiantuntijalle [pvm]	
Asiantuntijalausunto saatu [pvm]	
Toimikunnan lausunto annettu [pvm]	
Lisätietoja:	

LAUSUNTOPYYNTÖ TUTKIMUKSEN EETTISESTÄ ENNAKKOARVIOINNISTA SATAKUNNAN AMMATTIKORKEAKOULUN IHMISTIETEIDEN EETTISELLE TOIMIKUNNALLE

Tämä lausuntopyyntölomake perustuu Tutkimuseettisen neuvottelukunnan (TENK) [Ihmiseen kohdistuvan tutkimuksen eettiset periaatteet ja ihmistieteiden eettinen ennakoarviointi Suomessa](#) ohjeeseen. **Lomaketta käytetään haettaessa Satakunnan ammattikorkeakoulun ihmistieteiden eettisen toimikunnan lausuntoa tutkimushankkeiden eettisyydestä**, ellei lainsäädännössä arviointia ole muille tahoille määrätty. Lääketieteellisen tutkimuslain alaisen tutkimusten eettisyyden arvioi aina alueellinen lääketieteellinen eettinen toimikunta. Kliinisiin lääketutkimuksiin haetaan ensin valtakunnalliselta lääketieteelliseltä eettiseltä toimikunnalta (TUKIJA), jonka perusteella eettisen ennakoarvioinnin tekee TUKIJA tai alueellinen lääketieteellinen eettinen toimikunta.

Voit käyttää tätä lomaketta myös tutkimuksen käynnistämistä edeltävänä tarkistuslistana tutkimuseettisistä seikoista eli dokumentoimaan omaan tutkimukseesi / opinnäytetyöhösi liittyvien tutkimuseettisten seikkojen pohdintaa myös silloin, kun tutkimuksesi / opinnäytetyösi ei tarvitse eettistä ennakoarviointia.

1. Tiedot tutkimuksesta / opinnäytetyöstä

Tutkija / opinnäytetyöntekijä	
Organisaatio	
Sähköposti	
Puhelin	
Tutkimuksesta vastaava henkilö / opinnäytetyön ohjaaja	
Nimi	
Oppiarvo, toimi	
Organisaatio	
Sähköposti	
Puhelin	
Tutkimuksen nimi	
Lyhyt kuvaus tutkimuksesta (Mihin ongelmaan haetaan ratkaisua? Tarkennettu tutkimuskysymys, käytettävät metodit, toivottu tulos, tulosten hyödyntäminen ja hyödyntäjät. Mitä uutta tietoa tutkimus tuo? Uuden tiedon merkitys? Jos kyseessä iso hanke, kuvaile kohdat, joihin haluat	

toimikunnan ottavan kantaa.) Enintään 300 sanaa.	
Tutkimuksen arvioitu alkaminen	
Arvioitu kesto	
Aineistonkeruu aloitetaan [pvm]	
Minkälaiseen kokonaisuuteen tutkimus kuuluu? Ilmoita hankkeen toimijat (tutkimuslaitokset, korkeakoulut, niiden yksiköt/laitokset ja tutkijat; muut osallistuvat yksiköt ja niiden tutkijat)	
Hankkeen rahoittajat ja rahoitussummat	

Onko kyseessä:

- Uusi tutkimus
 Tutkimukseen on tehty muutoksia ja pyydetään uusi lausunto

Aiemman lausunnon päivämäärä: _____

Mitä muutoksia tutkimukseen on tehty aiemman ennakoarviointilausunnon tai korjaus/täydennyspyynnön saamisen jälkeen? Lyhyt kuvaus muutoksista luettelona, enintään 200 sanaa.

**2. Lausunnon hakijan arvio eettisen ennakoarvioinnin tarpeellisuudesta
HUOM! KOHDAT 2.A1-2.A4 lääketieteellistä tutkimusta koskevia ja
kohdat 2.B1-2.B10 ihmistieteellistä tutkimusta koskevia**

2.A	LÄÄKETIETEELLINEN TUTKIMUS	Kyllä	Ei
2.A1	<p>Onko kyseessä lääketieteellistä tutkimusta koskevan lain alainen tutkimus: Onko kyseessä tieteellinen tutkimus?</p> <p>Lääketieteen tutkimuslain tarkoittama tutkimus on tieteellinen, jos:</p> <ul style="list-style-type: none"> - siitä vastaavalla henkilöllä on ko. tutkimuksen edellyttämä ammatillinen ja tieteellinen pätevyys - tutkimukselle on tehty tieteellisen tutkimuksen tutkimussuunnitelma - tarkoitus on lisätä tietoa tieteellisen menetelmän avulla - tutkimuksen tulokset on tarkoitus julkaista kaikkien saataville johonkin tiedeyhteisön hyväksymään julkaisukanavaan <p>Huom! AMK-opinnäytetyö täyttää harvoin tieteellisen tutkimuksen kriteerit. Jos ONT on osa isompaa tutkimushanketta, haetaan eettinen ennakoarviointi koko tutkimussuunnitelmalle.</p>	☐	☐
2.A2	<p>Onko tutkimuksen tarkoituksena lisätä tietoa terveydestä, sairauksien syistä, oireista, diagnostiikasta, hoidosta, ehkäisystä tai tautien olemuksesta yleensä?</p>	☐	☐
2.A3	<p>Puututaanko tutkimuksessa ihmisen fyysiseen koskemattomuuteen?</p>	☐	☐

	Fyysiseen koskemattomuuteen puuttumista ovat esimerkiksi verinäytteiden, biopsioiden ja vastaavien ottaminen, fyysistä rasitusta sisältävät tutkimukset sekä tutkimukset, joissa pyritään vaikuttamaan terveyteen tai sairauksien riskiin tai oireisiin.		
2.A4	Puututaanko tutkimuksessa ihmisen psyykkiseen koskemattomuuteen? Psyykkiseen koskemattomuuteen puuttumista on, jos tutkimuksesta voi aiheutua vaaraa tutkimushenkilön henkiselle hyvinvoinnille.	☐	☐
<p><i>Jos vastasit "kyllä" kysymyksiin nro 2.A1 ja 2.A2 sekä kysymykseen 2.A3 tai 2.A4, tutkimukselle on saatava ennen sen aloittamista puoltava lausunto alueelliselta lääketieteelliseltä eettiseltä toimikunnalta.</i></p> <p>Huomioi vielä nämäkin:</p> <p>a) Jos kyseessä ei ole tieteellinen tutkimus, vaan anonymisti toteutettava mielipidekysely, et tarvitse eettistä ennakkoarviointia</p> <p>b) Jos haastattelututkimuksessa kerätään erityisen henkilökohtaisia tai arkaluonteisia terveydentilatietoja ja tarkoitus on tutkia sairauksia tai niiden hoitoa, kyse saattaa olla lääketieteellisestä tutkimuksesta, missä puututaan psyykkiseen koskemattomuuteen. Silloin eettisen ennakkoarvioinnin tekee alueellinen lääketieteellinen eettinen toimikunta</p> <p>c) Pelkästään rekisteritietoihin perustuvat tutkimukset tai potilasasiakirjoihin perustuvat tutkimukset (tutkittaviin ei oteta yhteyttä) eivät tarvitse eettistä ennakkoarviointia</p> <p>d) Terveystieteissä tehtävät palvelukehitys- ja havainnointitutkimukset sekä laatu- ja prosessihankkeet, kun niissä ei puututa ihmisen koskemattomuuteen, eivät kuulu lääketieteellistä tutkimusta koskevan lain piiriin</p>			

2.B	IHMISTIEEELLINEN TUTKIMUS	Kyllä	Ei
2.B1	Onko kyseessä muu kuin lääketieteen tutkimuslain alainen ihmiseen kohdistuva tutkimus? Eli humanististen alojen ja yhteiskuntatieteiden ohella esim. ihmisiin kohdistuva luonnontieteellinen ja tekniikan alan tutkimus, taiteellinen tutkimus ja ei-kajoava terveys- tai lääketieteellinen tutkimus ml. liikuntatieteellinen ja ravitsemustieteellinen tutkimus.	☐	☐
2.B2	Poiketaanko tutkimukseen osallistumisessa tietoon perustuvan suostumuksen periaatteesta? Tietoon perustuva suostumus tarkoittaa sitä, että: a) tutkittava tietää olevansa tutkittavana b) tutkittava saa ymmärrettävästi ja totuudenmukaisesti tietoa tutkimuksesta c) tutkittavalla on riittävästi aikaa päätöksentekoon ja mahdollisuus kysyä lisätietoa d) tutkittavalle ei saa tulla tunnetta osallistumisen pakollisuudesta eikä pelkoa kielteisistä seurauksista, jos hän kieltäytyy osallistumasta e) tutkittava osoittaa aktiivisesti halukkuutensa osallistua tutkimukseen f) tutkittavalla on oikeus keskeyttää osallistumisensa tai peruuttaa suostumuksensa syytä ilmoittamatta ennen tutkimuksen päättymistä, mutta se ei yleensä estä siihen asti kerätyn tiedon käyttämistä, kun siitä on ennakoon tiedotettu.	☐	☐
2.B3	Onko tutkittavien joukossa henkilöryhmiä, joiden vapaaehtoisuus tutkimukseen osallistumisesta voidaan kyseenalaistaa? Haavoittuvassa asemassa olevat tai tutkijaan tai tutkimusta tekevään organisaatioon riippuvuussuhteessa olevat, esim. asevelvolliset, vangit, tutkijan omat alaiset, opiskelijat, oppilaat.	☐	☐
2.B4	Puututaanko tutkimuksessa tutkittavien fyysiseen koskemattomuuteen? Esim. fyysisen kunnon mittaaminen, fysiologisen näytteen otto, elintarvikkeen tai muun nieltävän valmisteen nauttiminen tai fyysisen vapauden rajoittaminen niin, että tutkittavalla ei ole mahdollisuutta kohtuullisessa ajassa keskeyttää osallistumistaan tutkimukseen.	☐	☐
2.B5	Kohdistuuko tutkimus alle 15-vuotiaisiin ilman huoltajan erillistä suostumusta tai informointia, jonka perusteella huoltajalla olisi mahdollisuus kieltää lasta osallistumasta tutkimukseen? Alle 15-vuotiaiden tutkittavien osallistumiseen tarvitaan pääsääntöisesti huoltajan suostumus. Pelkkä huoltajien informointi tutkimuksesta riittää jos:	☐	☐

	- kyseessä on vähintään 400 henkilölle kohdistuva kyselytutkimus - tutkittavia havainnoidaan ilman tallennevälineitä ja henkilötietojen käsittelyä		
2.B6	Esitetäänkö tutkittaville poikkeuksellisen voimakkaita ärsykeitä? Esim. väkivaltaa tai pornografiaa sisältävät materiaalit, tutkittavan arvomaailmaan täysin sopimattomat ajatukset tai materiaalit.	☐	☐
2.B7	Onko tutkimuksessa riski aiheuttaa tutkittaville tai heidän läheisilleen normaalin arkielämän rajat ylittävää henkistä haittaa? Esim. tutkimus liittyy tutkittavien tai heidän läheistensä traumaattisiin kokemuksiin.	☐	☐
2.B8	Voiko tutkimuksen toteuttaminen merkitä turvallisuushkaa tutkittavalle tai tutkijalle tai heidän läheisilleen? Esim. perheväkivaltaa koskevat tutkimukset, kriisitilanteissa tai -alueilla toteutettavat tutkimukset. Myös tietoturvariskit voivat olla turvallisuushkaa, jos tutkittavien henkilötietoja esimerkiksi kerätään ja yhdistetään useista eri lähteistä.	☐	☐
<p><u>Jos vastasit "kyllä" kysymykseen 2.B1 ja johonkin kysymyksistä 2.B2- 2.B8, tutkimukselle on saatava ennen aineistonkeruuta ennakoarviointilausunto ihmistieteiden eettiseltä toimikunnalta.</u> Jos ennakoarviointilausuntoa ei pyydetä tai tutkija ei noudata saamansa lausunnon ohjeistusta, kyseessä voi olla hyvän tieteellisen käytännön (HTK) loukkaus, joka voidaan tarvittaessa selvittää HTK-loukkauksia koskevien epäilyjen käsittelyprosessissa. Lisätietoa: Tutkimuseettisen neuvottukunnan (TENK) sivuilta</p>			
2.B9	Perustuuko tutkimus vain julkisiin tietoihin, rekisteri- ja asiakirja-aineistoihin tai arkistoaineistoon? Esim. rahoittajan, yhteistyökumppanin, tutkimuskohteen tai julkaisijan vaatimus.	☐	☐
<p>Jos vastasit kohdassa 2B9 "kyllä", et tarvitse eettistä ennakoarviointilausuntoa ihmistieteiden eettiseltä toimikunnalta, ellei tutkittaviin kohdistu kohdassa 2B8 mainittua turvallisuushkaa. Myös tietoturvariski voi olla turvallisuushkaa, jos henkilötietoja kerätään ja yhdistetään useista eri lähteistä. Tällöin myös rekisteritutkimus tarvitsee eettisen ennakoarvioinnin ihmistieteiden eettiseltä toimikunnalta.</p>			
2.B10	Onko jokin muu syy tai peruste pyytää eettistä ennakoarviointia kuin edellä olevissa kysymyksissä 2B1- 2B9 mainittu? Esim. rahoittajan, yhteistyökumppanin, tutkimuskohteen tai julkaisijan vaatimus. Ilmoita syy tai peruste kommenttikentässä lyhyesti.	☐	☐
<p>TENKin ohje: "Jos rahoittaja tai julkaisija vaatii eettistä arviointia sellaiselle tutkimukselle, jonka tutkimusasetelma ei Suomessa sitä vaadi ja jolle sitä ei ole ennen tutkimuksen käynnistymistä tehty, toimikunta voi lausunnon sijaan antaa kuvauksen Suomen eettisen ennakoarvioinnin käytännöstä." Jos edellä mainittu TENKin kuvaus ei julkaisijalle riitä, voidaan tarvittaessa pyytää eettiseltä toimikunnalta lausuntoa eettisen ennakoarvioinnin tarpeesta.</p>			

3. Lausunnon hakijan näkemys tutkimukseen liittyvistä eettisistä kysymyksistä ja niiden ratkaisemisesta

Tutkittavien informointi ja suostumus	
Jos lausuntopyyntöön liitteenä olevista tutkittaville osoitetuissa tiedotteista ja suostumuslomakkeesta käy ilmi selvästi alla olevat asiat, voit jättää vastaamatta kysymyksiin 3.1-3.5. Tässä tapauksessa ilmoita kommenttikentässä selkeästi ne kohdat, joista tieto on eri lomakkeista löydettävissä.	
3.1	Miten tutkittavat rekrytoidaan (= tiedote ja suostumus) mukaan tutkimukseen?

3.2	<p>Kuinka kerrotaan tutkittaville tutkimuksesta ja siihen osallistumisesta ymmärrettävästi ja totuudenmukaisesti?</p> <p>Huomioi erityisesti tilanteet, missä tutkittavat ovat alaikäisiä, vajaakykyisiä, haavoittuvassa asemassa olevia tai kommunikointi on haasteellista esim. kielitaidon, aistivamman tms. vuoksi.</p>
3.3.	<p>Jos tutkittavat ovat alle 15-vuotiaita, kuinka kerrotaan heidän huoltajilleen tutkimuksesta ja siihen osallistumisesta?</p>
3.4.	<p>Kuinka varmistetaan, että osallistuminen on aidosti vapaaehtoista? Onko tutkittavissa henkilöryhmiä, joiden vapaaehtoisuus voidaan kyseenalaistaa? Kuinka näiden henkilöiden suostumuksen vapaaehtoisuus on turvattu? Tutkittavalle ei saa tulla tunnetta kielteisistä seurauksista, jos hän ei halua osallistua tutkimukseen tai hän halua perua suostumuksensa myöhemmin.</p> <p>Esim. jos tutkittava on haavoittuvassa asemassa tai olet tutkittavaan nähden myös muussa roolissa kuin tutkijana (esimies, kollega, palveluntuottaja...), tutkittavalle ei saa tulla tunnetta, että kieltäytymien vaikuttaisi hänen kohteluunsa, oikeuksiinsa tai saamaansa palveluun/hoitoon tms. Tutkittavan tunteisiin ei myöskään saa vedota, tutkittavaa ei saa houkuttaa tai lahjoa osallistumaan. Jos tutkimus toteutetaan osana opintoja, pitää opiskelijalla olla mahdollisuus suorittaa ko. opintopisteet myös muuten kuin osallistumalla tutkimukseen.</p>
3.5.	<p>Kuinka osoitetaan tutkittavan tietoon perustuvan suostumuksen? Huomaa, että vaikka huoltaja tai laillinen edustaja voi antaa luvan tutkimukseen osallistumiseen, päätöksen osallistumisesta tekee kukin tutkittava omalta osaltaan.</p> <p>Esim. allekirjoitettu lomake, sähköisen kyselyn ”hyväksyn”-nappi, ennalta saadun materiaalin perusteella saapuminen tutkimustilanteeseen... Huomaa, että suostumusta ei voi antaa passiivisesti kuten vaikenemalla, valmiiksi rastitetulla ruudulla tai jättämällä jotain tekemättä.</p>
3.6.	<p>Aiotaanko poiketa tutkittavien tietoisesta suostumuksesta tutkimukseen osallistumisessa? Aiotaanko olla antamatta tutkittaville riittävästi tai oikeaa tietoa tutkimuksesta? Perustele ratkaisusi.</p> <p>Jos tutkimus on perusteltu, mutta sitä ei voi toteuttaa niin, että tutkittavilta pyydetään suostumus osallistua tutkimukseen. Esim. jos tieto tutkittavana olosta vaikuttaisi tutkimustulokseen. Tai jos käytetään vanhaa aineistoa, eikä tutkittavilta voi enää pyytää suostumusta.</p>
3.7.	<p>Aiotaanko tutkia alle 15-vuotiaita ilman huoltajan erillistä suostumusta tai informointia? Perustelkaa ratkaisunne. Miten varmistetaan, että tutkittavaksi pyydetävät ymmärtävät tutkimuksen aiheen ja sen, mitä tutkimukseen osallistuminen heiltä edellyttää?</p> <p>Esim. jos tutkitaan asioita, joista huoltajien tieto tutkimuksesta vaikuttaa tutkimuksen tulokseen (mm. perheväkivalta) tai tutkittavat itse eivät halua huoltajansa tietävän (mm. päihteiden käyttö, seksuaalisuus ja vastaavat).</p>
<p>Henkilötietojen käsittely tutkimuksessa</p> <p>Jos lausuntopyyntöön liitteenä on aineistonhallintasuunnitelma ja tutkimuksen tietosuojailmoitus, joista alla olevat tiedot käyvät selvästi ilmi, voit jättää vastaamatta kysymyksiin 3.8-3.16. Tässä tapauksessa ilmoita kommenttikentässä selkeästi ne kohdat, joista tieto on eri lomakkeista löydettävissä.</p>	
3.8.	<p>Kerätäänkö tutkimuksessa henkilötietoja? Mitä ja miksi?</p> <p>Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikkia tunnistettuun tai tunnistettavissa olevaan luonnolliseen henkilöön liittyviä tietoja. Tutkimusaineisto sisältää henkilötietoja, jos siitä voidaan suoraan tai epäsuorasti tunnistaa henkilö tai henkilöitä käyttäen kohtuullisia keinoja.</p>

3.9.	<p>Käsitelläänkö tutkimuksessa erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia (arkaluonteisia) henkilötietoja? Mitä ja miksi?</p> <p>Erityisillä henkilötietoryhmillä tarkoitetaan tietoja, joista ilmenee rotu tai etninen alkuperä, poliittisia mielipiteitä, uskonnollinen tai filosofinen vakaumus tai ammattiliiton jäsenyys, geneettiset tiedot, henkilön tunnistamista varten käytetyt biometriset tiedot, terveyttä koskevat tiedot ja seksuaalista käyttäytymistä tai suuntautumista koskevat tiedot.</p>
3.10.	<p>Mikä on henkilötietojen laillinen käsittelyperusteesi?</p> <p>Henkilötietoja saa käsitellä vain, kun siihen on lainmukainen käsittelyperuste (Henkilötietojen käsittelyperusteet Tietosuojavaltuutetun toimisto)</p> <p>☐ Yleisen edun mukainen tieteellinen tutkimus (= perusteena yleinen etu ja julkinen valta)</p> <p>☐ Tutkittavan (rekisteröidyn) suostumus</p> <p>☐ Jokin muu, mikä?</p>
3.11.	<p>Jos henkilötietojen käsittelyperusteena on tutkittavan (rekisteröidyn) suostumus, kuinka suostumus osoitetaan?</p>
3.12.	<p>Kuka tai ketkä on rekisterinpitäjiä?</p> <p>Rekisterinpitäjä määrittelee henkilötietojen käyttötarkoituksen ja käsittelytavan sekä vastaa rekisterin tietosuojasta</p>
3.13.	<p>Kuvaus tähän, miten henkilötietoja käsitellään aineistoa analysoitaessa ja tutkimuksen tuloksia raportoitaessa. Ketkä käsittelevät? Milloin ja miten aineisto pseudonymisoidaan ja/tai anonymisoidaan? Säilytetäänkö henkilötietoja tietojen yhdistämistä varten?</p> <p>Henkilötiedot on pääsääntöisesti poistettava aineistosta, kun ne eivät ole enää tarpeellisia tutkimuksen toteuttamiseksi tai tutkimuksen tuloksen varmistamiseksi</p>
3.14.	<p>Onko mahdollista, että yksittäiset tutkittavat on tunnistettavissa tutkimusjulkaisuissa esim. otoksen pienen koon tai tutkittavien julkisen aseman vuoksi?</p> <p>Tutkittaville tai tietoja tutkimukseen antaneille ei tule luvata täyttä tunnistamattomuutta, ellei se ole toteutettavissa.</p>
Mitä tapahtuu tutkimusaineistolle tutkimuksen päättymisen jälkeen?	
3.15.	<p>Onko tutkimusaineisto hyödyllinen myös jatkotutkimuksia ajatellen ja voisiko sen tallentaa (= aineiston julkaiseminen tieteenala- tai tutkimusala-kohtaisessa arkistossa) avoimen tieteen periaatteiden mukaisesti myös muiden tutkijoiden saataville? Miten huolehditaan aineiston anonymisoinnista ja tallentamisesta muiden tutkijoiden saataville?</p> <p>Aineistojen avoimuus tarkoittaa sitä, että aineistot ja niitä kuvailevat metatiedot ovat muiden tutkijoiden löydettävissä, saatavissa, käytettävissä ja jaettavissa. Aineistojen avaaminen edellyttää, että aineistonkeruun suunnittelusta lähtien huomioidaan tutkimuseettiset näkökulmat, lainsäädännön asettamat vaatimukset sekä aineiston löydettävyyden ja jatkokäytön mahdollistaminen. HUOM! Tutkittavia henkilöitä pitää informoida aineiston tallentamisesta jatkokäyttöä varten jo tietojen keruuvaiheessa.</p>
3.16.	<p>Jos/kun aineisto hävitetään tutkimuksen jälkeen, niin kuka sen tuhoaa sen, miten se tapahtuu ja milloin?</p>
Muut mahdolliset tutkittaviin, tutkijoihin tai heidän läheisiin kohdistuvat riskit ja haitat	

3.17.	<p>Jos tutkittaville esitetään poikkeuksellisen voimakkaita ärsykeitä tai on riski aiheuttaa tutkittavalle tai heidän läheisilleen normaalin arkielämän rajat ylittävää henkistä haittaa, miten olet varautunut mahdollisiin negatiivisiin seurauksiin?</p> <p>Esim. jos tutkimus käsittelee traumaattisia kokemuksia, onko tutkittaville tarjolla apua? Miten apu on järjestetty?</p>
3.18.	<p>Voiko tutkimuksesta seurata turvallisuushkaa tutkittavalle, tutkijalle tai heidän läheisilleen? Mitä teet riskin pienentämiseksi?</p>
3.19.	<p>Voiko tutkittaville mielestäsi aiheutua tutkimuksesta jotain muuta riskiä tai haittaa? Miten estät tai vähennät tuota riskiä tai haittaa?</p>
3.20.	<p>Jos tutkimukseen liittyvissä mittauksissa, kuvantamisessa tms. löytyy jotain odottamatonta (esim. viitteitä sairaudesta, josta tutkittava ei ole tietoinen), miten toimit?</p>

4. Tutkimuksesta vastaavan henkilön / opinnäytetyön ohjaajan arvio tutkimuksen tutkittaville, tutkijalle tai heidän läheisilleen mahdollisesti aiheuttamista riskeistä tai haitoista ja tutkijan suunnitelmasta niiden ehkäisemiseksi (enintään 300 sanaa)

Allekirjoitukset	
HUOM! Ennakoarvointipyynnön lähettämän viestin sähköpostiosoite toimii tällä hetkellä sähköisenä allekirjoituksena. TALLENNA PDF-tiedosto seuraavasti: PYYNTÖ-oma.nimi.pdf	
☐	Vakuutan, että olen pohtinut tämän tutkimuksen / opinnäytetyön tutkittaville, tutkijalle tai heidän läheisilleen mahdollisesti aiheuttamia riskejä tai haittoja ja antanut niistä edellä totuudenmukaisen kuvan. Vakuutan, että tutkimus / opinnäytetyö toteutetaan suunnitelman mukaisesti.
JA	
☐	Mielestäni tämä tutkimus / opinnäytetyö ei aiheuta tutkittaville, tutkijalle tai heidän läheisilleen riskejä tai haittoja, jotka edellyttäisivät eettisen toimikunnan ennakoarvointia.
TAI	

☐	Mielestäni tämä tutkimus / opinnäytetyö voi aiheuttaa tutkittaville, tutkijalle tai heidän läheisilleen riskejä tai haittoja, jotka edellyttävät eettisen toimikunnan ennakoarviointia.
Paikka ja aika:	Tutkijan / opinnäytetyöntekijän nimi ja sähköpostiosoite:
Paikka ja aika:	Tutkimuksesta vastaavan henkilön / opinnäytetyön ohjaajan nimi ja sähköpostiosoite:

Lausuntopyynnön liitteet:

Pakolliset liitteet	
Tutkimussuunnitelma	☐
Aineistonhallintasuunnitelma	☐
Tutkimusasetelmasta riippuen	
Tutkittavan tiedotemateriaali	☐
Tutkittavan suostumuslomake	☐
Jos tutkittavista kerätään tunnistesteellisiä henkilötietoja: tarvitaan tutkimuksen tietosuojailmoitus ja tarvittaessa tietosuojaa koskeva vaikutustenarviointi (DPIA)	☐
Tutkittavalle toimitettava muu materiaali, kuten kyselylomake, haastattelurunko tms.	☐
Muu, mikä?	☐
	☐

Tämä on Satakunnan ammattikorkeakoulun ihmistieteellisen eettisen toimikunnan omaan käyttöön muokattu lomakeversio 2025-02-07/SP. Alkuperäinen versio on käytössä Pääkaupunkiseudun ammattikorkeakoulujen ihmistieteiden eettinen toimikunnassa. Lomakkeen muokkaamiseen ja käyttöön on saatu toimikunnan lupa vuonna 2024 .